

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

na Gymnáziu Jana Blahoslava Ivančice, p. o.

školní rok 2022-2023

Standardní činnosti výchovného poradce

Poradenská činnost

1) Poradenská pomoc (ve spolupráci s kariérovým poradcem) při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- b) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
- c) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
- d) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2) Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.

3) Zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.

4) Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

5) Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.

6) Poskytování služeb kariérového poradenství (ve spolupráci s kariérovým poradcem) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

Metodická a informační činnost

- 1) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
 - a) v otázkách kariérového (ve spolupráci s kariérovým poradcem) rozhodování žáků,
 - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

- 2) Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.

- 3) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování se žáků (ve spolupráci s kariérovým poradcem), integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.

- 4) Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

- 5) Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.

- 6) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

- 7) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnost kariérového poradce

Poradenská činnost

- 1) Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
- b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
- c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
- d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
- e) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,
- f) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2) Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona

Metodická a informační činnost

- 1) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků.
- 2) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti kariérového poradce, navržená a realizovaná opatření.
- 3) Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy (ve spolupráci s výchovným poradcem).

Standardní činnosti školního metodika prevence

Metodická a koordinační činnost

- 1) Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci Preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- 5) Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
- 6) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
- 7) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- 8) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- 9) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

10) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnost

1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poskytovatelé sociálních služeb, zdravotnická zařízení, Policie České republiky, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

4) Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.

5) Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Prevenční a intervenční činnost

1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními (ve spolupráci s výchovným poradcem).

Standardní činnosti školního psychologa

Poradenská činnost

- 1) Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence.
- 2) Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.

Diagnostika a depistáž

- 1) Spolupráce při zápisu do 1. ročníku (prima i první ročník čtyřletého studia).
- 2) Depistáž specifických poruch učení v základních a středních školách.
- 3) Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.
- 4) Depistáž a diagnostika nadaných dětí.
- 5) Zjišťování sociálního klimatu ve třídě.
- 6) Screening, ankety, dotazníky ve škole.

Konzultační, poradenská a intervenční práce

- 1) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně (pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory, vedení).
- 2) Péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení).
- 3) Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení).

- 4) Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.
- 5) Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení apod.).
- 6) Kariérové poradenství pro žáky.
- 7) Techniky a hygiena učení pro žáky.
- 8) Skupinová a komunitní práce s žáky.
- 9) Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
- 10) Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.
- 11) Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.
- 12) Konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí.
- 13) Podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení.
- 14) Podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.

Metodická práce a vzdělávací činnost

- 1) Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 2) Metodická pomoc třídním učitelům.
- 4) Účast na pracovních poradách školy.
- 5) Metodické intervence z psychodidaktiky pro učitele.
- 6) Besedy a osvěta (zákonným zástupcům).
- 7) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního psychologa, navržená a realizovaná opatření.

Standardní činnosti koordinátora pro nadané a mimořádně nadané žáky

1. Je podřízen statutárnímu zástupci ředitelky školy

2. Koordinuje

- vyhledávání intelektově nadaných dětí
- vytváření individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky

3. Samostatně zajišťuje a společně s třídními učiteli sleduje žáky nadané a talentované a navrhuje další péči o tyto žáky

- vede administrativu svojí činnosti – případová dokumentace, zápisy zjednání, evidence konzultací
- neustále se vzdělává, sleduje nabídku vzdělávacích kurzů v rámci DVPP a vybraných se aktivně účastní
- projednání individuálních vzdělávacích programů s třídními učiteli a zákonnými zástupci

4. Předkládá řediteli školy:

- návrhy organizačních opatření pro zvýšení kvality péče o žáky nadané a mimořádně nadané
- zpracované individuální vzdělávací programy pro nadané a mimořádně nadané žáky a návrh ekonomických požadavků na zabezpečení péče o tyto žáky

Plány práce pracovníků ŠPP na GJB Ivančice ve školním roce 2022-2023

Plán práce výchovné poradkyně

Průběžně

- řešení kázeňských a prospěchových problémů žáků,
- spolupráce s pedagogy, třídními učiteli a vedením školy při řešení kázeňských a prospěchových problémů žáků,
- pravidelné konzultace s problémovými žáky a jejich zákonnými zástupci,
- vyhledávání studentů (ve spolupráci s pedagogy a třídními učiteli), u nichž vzdělání a vývoj vyžadují zvláštní pozornost,
- při výskytu potíží s učením a chováním stanoví, zda by měl být žák odborně vyšetřen, a snaží se získat souhlas rodičů,
- spolupráce s PPP v Brně a dalších městech,
- spolupráce se SPC v Brně,
- koordinace péče o žáky se SVP,
- seznamování pedagogů se závěry a doporučeními školských poradenských zařízení,
- koordinace a spolupráce s vyučujícími při vzniku a realizaci PLPP, IVP, vyhodnocování těchto opatření, tvorbě Školních dotazníků a Školních dotazníků PUP MZ,
- předkládá řediteli školy vypracované IVP, Školní dotazníky, Školní dotazníky PUP MZ,
- příprava podmínek pro studenty s PUP MZ u maturitních zkoušek
- individuální konzultace, jednání se zákonnými zástupci studentů, s nimiž řeší konkrétní problémy,
- projednávání PLPP, IVP aj. se zákonnými zástupci studentů, studenty,
- iniciování preventivních programů v oblasti výchovných problémů, neprospěchu,
- zprostředkovávání nových metod diagnostiky a intervence pedagogům,
- péče o dokumentaci studentů se SVP (Matrika aj.), odesílání dotazníků do PPP a SPC,
- vedení dokumentace výchovného poradce,
- zpracovávání přehledu studentů se SPV a jeho aktualizace,
- zajišťování didaktických materiálů a spec. pomůcek,
- spolupráce se všemi členy ŠPP,
- spolupráce s ŠMP v oblasti rizikového chování studentů,

- spolupráce s kariérovým poradcem při přípravě exkurzí a přednášek pro studenty (Gaudeamus aj.),
- konzultace s kariérovým poradcem v souvislosti s dalším studiem maturantů (kariérové poradenství),
- spolupráce s ředitelkou školy, ŠMP a školní psycholožkou při řešení podnětů ze schránky důvěry,
- prezentace poradenských služeb,
- sledování příslušné legislativy,
- stálé vzdělávání se v oboru, účast na školeních pro výchovné poradce,
- prezentace školy na veletrzích a burzách SŠ, v rámci dnů otevřených dveří školy aj.
- vedení ŠPP, komunikace s jednotlivými členy ŠPP a koordinace práce ŠPP, svolávání a vedení porad ŠPP

Září

- koordinace tvorby PLPP 1. stupně, IVP a dalších podpůrných opatření
- Speciální den otevřených dveří MU
- koordinace přípravy Školních dotazníků pro studenty se SVP (návrhy vyšetření)
- zajištění uzpůsobení podmínek pro MZ (vyšetření v PPP, PUP MZ) pro studenty s PUP MZ
- vyhledávání případných studentů se SVP v prvních ročnících
- vyhledávání studentů nadaných a mimořádně nadaných, jejich podpora (PLPP, PPP)
- příprava Programu poradenských služeb ŠPP na GJBI
- příprava Plánu činnosti ŠPP na daný školní rok
- seznamy studentů s PO, dokumentace, matrika školy, seznámení pedagogického sboru s metodami výuky jednotlivých studentů s PO
- žákovské portfolio (projekt) – zanesení do ŠVP a tematických plánů, realizace v hodinách Ov, ZSV, ČJL, Studentská firma aj., metodika práce připravena (viz Dokumenty VP, Teams MS)

Říjen

- koordinace uzpůsobení podmínek MZ pro žáky s předpokladem PUP
- koordinace tvorby IVP a podpůrných opatření
- veletrh SŠ Amos na ZŠ V. Menšíka v Ivančicích - prezentace školy

Listopad

- veletrh o pomaturitním vzdělávání Gaudeamus
- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- průběžná vyhodnocení PLPP 1. stupně - koordinace
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti - 1. čtvrtletí školního roku

Prosinec

- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- den otevřených dveří gymnázia (pro ZŠ)
- spolupráce na zajišťování přijímacích zkoušek „nanečisto“

Leden

- test profesní orientace pro zájemce ve druhých ročnících VG
- den otevřených dveří školy - prezentace školy
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 1. pololetí školního roku

Únor

- zajištění prezentace GJBI na základních školách, besedy s žáky i jejich rodiči
- koordinace průběžných vyhodnocení PLPP 1. stupně

Březen

- spolupráce na zajišťování kurzů k přijímacím zkouškám
- spolupráce s vedením školy na přípravě přijímacích zkoušek žáků s PO

Duben

- spolupráce s ředitelkou školy při zajištění uzpůsobení podmínek pro MZ
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 3. čtvrtletí školního roku

Květen

- příprava a realizace maturitních zkoušek žáků s PUP MZ
- studenti předmaturitních ročníků - vyšetření v PPP k PUP MZ (objednání termínů, Školní dotazníky)

Červen

- třídní schůzky pro rodiče nově přijatých žáků (1. ročníky VG a prima) – zjištění SPU u žáků apod.
- koordinace tvorby vyhodnocení PLPP 1. stupně, IVP a dalších podpůrných opatření
- odesílání hodnocení 2.–5. stupně PO a IVP do PPP a SPC
- vyhodnocení prevence školní neúspěšnosti za 2. pololetí školního roku
- vyhodnocení práce ŠPP za školní rok

Plán práce kariérového poradce

Průběžně:

Poradenská a konzultační činnost pro studenty GJBI při volbě budoucího studia a profesního uplatnění; distribuce letáků, časopisů a informací od univerzit, VŠ, VOŠ, jazykových škol a vzdělávacích agentur studentům GJBI (především maturitním ročníkům).

Plán práce:

- 17. 9. 2022 – Open Day Masarykovy univerzity v Brně, cílová skupina: studenti 7. A, 3. C, 3. D, 8. A, 4. C, 4. D;
- 4. listopadu 2022 – veletrh pomaturitního vzdělávání Gaudeamus Brno 2022, cílová skupina: studenti 7. A, 3. C, 3. D, 8. A, 4. C, 4. D;
- listopad – prosinec 2022 (konkrétní termíny budou upřesněny) – prezentace zástupců brněnských vysokých škol (Masarykova univerzita, Mendelova univerzita, Vysoké učení technické, Univerzita obrany) na půdě ivančického gymnázia; cílová skupina: studenti 7. A, 3. C, 3. D, 8. A, 4. C, 4. D;

- průběžně po celý školní rok – poradenská a konzultační činnost kariérového poradce a školní psycholožky pro studenty GJBI při volbě budoucího studia a profesního uplatnění; distribuce letáků, časopisů a informací od univerzit, VŠ, VOŠ, jazykových škol a vzdělávacích agentur studentům GJBI (především maturitnímu ročníku)

Plán práce školní metodičky prevence

- Adaptační kurz pro nově příchozí studenty – prima, 1. C, 1. D (začátek září) – ve spolupráci se školní psycholožkou
- Beseda na téma kyberšikana, bezpečnost na internetu – Policie ČR (kpt. Procházková) – přesný termín nebyl stanoven
- Program/beseda o poruchách příjmu potravy – Centrum Anabell Brno – přesný termín nebyl stanoven
- Preventivní program „Úvod do závislostí“ – prima – Společnost Podané ruce – přesný termín nebyl stanoven
- Preventivní program „Alkohol, nikotin, marihuana“ – sekunda, tercie – Společnost Podané ruce – přesný termín nebyl stanoven
- Školní akce: třídní vánoční besídky, sportovní turnaje, lyžařský kurz pro studenty sekundy a 1. ročníku VG, exkurze do Prahy (maturitní ročník – září, 3. ročník VG – jaro 2023), sportovní kurz (septima, 3. C a 3. D), školní výlety jednotlivých tříd. Tyto akce se uskuteční během celého školního roku

Plán práce koordinátorky pro podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků a studentů

Září

- Spolupráce s JCMM – akce pro nadané (odborná přednáška v 1. pololetí)
- Spolupráce s Recetox a jinými subjekty, vyhledávání nových soutěží (BRLOH)
- DofE – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (nábor a podpora stávajících účastníků)
- Logická olympiáda

Říjen

- DofE (nábor, podpora stávajících)
- Podzimní T-exkurze (nabídka, informace Škola-online, konzultace)

Listopad

- DofE (nábor, podpora stávajících)

Prosinec

- DofE (nábor, podpora stávajících)

Leden

- Organizace okresního kola fyzikální olympiády (kategorie E, F)
- Nábor studentů na Jadernou maturitu (spolupráce s ČEZ)
- DofE (nábor, podpora stávajících)
- Den otevřených dveří školy

Únor

- Spolupráce s JCMM – akce pro nadané (odborná přednáška ve 2. pololetí)
- DofE (nábor, podpora stávajících)
- Spolupráce s ČEZ (nabídka přednášek z oblasti energetiky, zdrojů energie – p. Drábová, Energie – budoucnost lidstva

Březen

- DofE (nábor, podpora stávajících)
- Jarní T-exkurze (nabídka, informace, konzultace)

Duben

- Organizace okresního kola fyzikální olympiády Archimediáda (kategorie G)
- DofE (nábor, podpora stávajících)

Květen

- DofE (nábor, podpora stávajících)
- Jaderná maturita

Červen

- DofE (nábor, podpora stávajících)
- CTM online (nabídka)
- Vyhodnocení (přehled) školního roku – přehled předmětových soutěží a olympiád, atributy péče o nadané

Plán práce školní psycholožky

Průběžně:

- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální práce se studenty s osobními problémy,
- individuální a rodinné terapie,
- komunikace se studenty, pedagogy, zákonnými zástupci,
- diagnostika profesní orientace a kariérové poradenství,
- krizová intervence a pomoc při zpracování krize studentů, pedagogických pracovníků a zákonných zástupců,
- spolupráce se ŠPP, zejména s VP při nastavování podpůrných opatření,
- diagnostika při výchovných a vzdělávacích problémech studentů,
- depistáž a diagnostika nadaných dětí,
- zjišťování sociálního klimatu,
- podpora spolupráce třídy a třídního učitele,
- screening, ankety, dotazníky ve škole,
- účast na poradách školy a na poradách ŠPP,
- výuka semináře psychologie,
- podílení se na fungování školního parlamentu.

Plán práce:

- Adaptační pobyty 1. A, 1. C, 1. D ve dnech 5. - 9. 9. 2022
- Školní parlament – teambuildingové setkání 15. 9. 2022
- Workshop na téma Duševní zdraví, psychohygienu a učení - pro třídy 1. C, 2. C, 5. A

- Práce se třídou 2. A - podpora komunikace, spolupráce a vzájemné tolerance – termín bude upřesněn
- 2. A - zjišťování sociálního klimatu, podpora komunikace, spolupráce a vzájemné tolerance - termín bude upřesněn
- 2. C, 2. D - zjišťování sociálního klimatu - termín bude upřesněn
- Diagnostika profesní orientace pro zájemce z 2. C, 2. D a 6. A a následný poradenský rozhovor s interpretací výsledků – termín bude upřesněn

Zpracovala na základě písemných podkladů jednotlivých členů ŠPP PhDr. Jana Chocholáčová.

V Ivančicích dne 1. 9. 2022

Preventivní program školy

(školní rok 2022-2023)

Obsah:

1. Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování (součástí je Krizový scénář I a II)
2. Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti

xxx

1. Strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování

Obsah:

1. Úvod – charakteristika školy, cíle programu, cílové skupiny, zaměření a obecné zásady PPŠ
2. Řízení a realizace preventivních aktivit – koordinace preventivních aktivit, informování pedagogického sboru, informování rodičů a žáků, spolupráce, metody práce, vzdělávání pedagogů
3. Realizace PPŠ – nižší stupeň gymnázia, vyšší stupeň gymnázia, volnočasové aktivity
4. Evaluace PPŠ
5. Kontakty
6. Postup školy při selhání preventivních opatření
7. Přílohy

Vypracovala: Mgr. Lucie Jelínková

školní metodická prevence

I. Úvod

Gymnázium v Ivančicích se nachází na jihovýchodě okresu Brno – venkov. Školu navštěvuje 359 žáků v 16 třídách. Ředitelkou školy je Ing. Ivana Čermáková. Školním metodikem prevence je Mgr. Lucie Jelínková.

Ve všech ročnících se vyučuje podle ŠVP.

Škola se nachází na rozsáhlém pozemku. Součástí školy je budova s tělocvičnou a sportovní areál. V okolí školy se nachází les pro sportovní využití, město má k dispozici naučné stezky, sportoviště, velmi pěknou okolní přírodu s cyklostezkami.

Ve městě se nachází ZUŠ, sedm MŠ, dvě devítileté ZŠ, dvě ZŠ pětileté. Škola spolupracuje se Střediskem volného času Ivančice (SVČ), s KIC Ivančice a MěÚ Ivančice.

Cíle

Základním principem školní strategie primární prevence je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a harmonickému rozvoji osobnosti. V tomto smyslu vedou pedagogové a odborní pracovníci důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka, a rozvíjejí zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Preventivní programy zasahují výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku, směřují k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a změnám vyučovacích metod.

Za průběh realizace PPŠ zodpovídá školní metodik prevence (ŠMP) Mgr. Lucie Jelínková, která koordinuje práci jednotlivých učitelů, popř. externích spolupracovníků. Školní metodik prevence se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování PPŠ informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

Cílové skupiny:

- žáci nižšího stupně gymnázia
- žáci vyššího stupně gymnázia
- pedagogičtí, popř. nepedagogičtí pracovníci školy

- rodiče

Primární prevence sociálně patologických jevů je u žáků zaměřena na:

b) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
- kriminalita, delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, nikotin, nikotinové sáčky bez obsahu tabáku a elektronické cigarety, alkohol, omamné a psychotropní látky a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují)
- alkohol, omamné a psychotropní látky
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- netolismus (virtuální drogy – např. počítačové hry, mobilní telefon, internet) a patologické hráčství (gambling),

c) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci

1. Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

2. Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,

- c) indikovanou prevencí, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

3. Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládnání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládnání úzkosti a stresu apod.

Třídní učitelé i ostatní pedagogičtí pracovníci, včetně školního metodika prevence a výchovného poradce se vyhýbají neúčinné primární prevenci:

a) zastrašování, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse,

b) hromadné aktivity nebo promítání filmu by měly být pouze doplňkem, na který by měl vždy navazovat rozhovor v malých skupinkách.

II. Řízení a realizace preventivních aktivit

V letošním roce budeme opět sledovat klima v jednotlivých třídách a zaměříme se na vzájemné chování žáků. Důležitou úlohu rozvoje optimálního klimatu třídy hrají třídní učitelé. Ti jsou nejvíce v kontaktu, jak se žáky, tak i s jednotlivými učiteli ostatních předmětů ve své třídě. Třídní učitelé včas informují školního metodika prevence (ŠMP), výchovného poradce (VP) či školní psycholožku o důležitých záležitostech týkajících se prevence a výchovy.

1. Koordinace preventivních aktivit ve škole

- odpovídá garant programu a jeho spolupracovníci,
- za koordinaci preventivních aktivit ve škole odpovídá školní metodik prevence (ŠMP) Mgr. Lucie Jelínková,
- ŠMP se podílí na přípravě PPŠ (preventivního programu školy) a jeho realizaci ve škole,
- ŠMP spolupracuje s výchovným poradcem PhDr. Janou Chochořáčovou, kariérovým poradcem PhDr. Robertem Bezděkem, školní psycholožkou Mgr. Lucií Šešulkovou, třídními učiteli a ostatními pedagogy, metodikem prevence v Pedagogicko-psychologické poradně, s odborníky a institucemi zabývajícími se problematikou rizikového chování žáků,
- ŠMP seznamuje ředitelku školy Ing. Ivanu Čermákovou s aktualizovaným Preventivním programem školy.

2. Informování pedagogického sboru

- seznámení pedagogického sboru s filozofií PPŠ a jeho zaangażování do jeho realizace,

- ŠMP informuje sbor na pedagogické radě o hlavních přístupech aktualizovaného Preventivního programu školy a zaangažování pedagogů do jeho realizace,
- ŠMP zajišťuje předání Preventivního programu školy nastupujícím kolegům a jejich aktivní zapojení do programu primární prevence.

3. Informování rodičů a žáků

- **informační systém Škola online, informační letáky**
- třídnické hodiny,
- konzultační hodiny ŠMP a VP, zveřejněné na stránkách školy,
- třídní schůzky, besedy a aktivity s preventivní tematikou, výstava žakovských prací.
- dny otevřených dveří školy

4. Spolupráce s odborníky a organizacemi Poradenské služby ve spolupráci s výchovným poradcem a školním metodikem prevence zajišťují odborníci a instituce zaměřené na prevenci:

- pedagogicko-psychologická poradna Brno – venkov, okresní metodik prevence PhDr. Lenka Skácelová,
- Policie ČR, Městská policie Ivančice,
- lékaři, pediatři, psychiatři, logopedi,
- kurátorka Edita Syslová, DiS
- OSPOD Ivančice,
- MěÚ Ivančice.

5. Metody práce

Při realizaci školního preventivního programu budou využívány tradiční metody a formy práce, které se osvědčily:

- výklad (informace o návykových látkách, sektách...),
- besedy s učiteli nebo pozvanými odborníky, diskuse,
- debatní skupiny (žáci debatují nad současnými ožehavými společenskými problémy),
- samostatné práce žáků (výtvarné práce, koláže, slohové práce na určená témata, referáty, práce s tiskem, využití internetu a studentské divadlo),
- adaptační kurzy pro nastupující žáky (využívají i prvky metod aktivního sociálního učení – komunikace, asertivita, řešení konfliktů, reflexe, autoevaluace, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání...),
- exkurze, zahraniční pobyty, sportovní soustředění, sportovní a lyžařské kurzy,
- párová a skupinová práce ve třídě,
- individuální přístup k žákům, konzultace učitelů, pomoc žáků při učení a moderní metody učení pomáhají při předcházení neprospěchu žáků a při řešení náročných životních situací žáků,
- osvětová a poradenská činnost výchovného poradce a školního metodika prevence.

6. Vzdělávání pedagogů

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťuje řada institucí. Školní metodik prevence koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování, zajišťuje a předává odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

V rámci kabinetu ŠMP a VP je vyčleněna část s propagačními materiály, literaturou a videotékou, která je k dispozici všem pedagogům. Materiály jsou průběžně doplňovány a aktualizovány.

V přízemí školy je umístěna schránka důvěry.

III. Realizace PPŠ

Výuka na gymnáziu v Ivančicích probíhá podle ŠVP. Programy jsou rozpracovány do tematických plánů pro jednotlivé ročníky a předměty. Do plánů jsou zapracována i témata vztahující se k primární protidrogové prevenci ve vzdělávací složce.

Na našem gymnáziu je věnována také pozornost programu péče o nadané žáky a žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, i zdravotním handicapem, kteří jsou integrováni do výchovně vzdělávacího procesu do běžných tříd a studují dle individuálních vzdělávacích plánů.

a) Nižší stupeň gymnázia

Práce na nižším stupni gymnázia je velmi náročná na koordinaci, zejména proto, aby byla zařazena a probrána všechna témata, a přitom nedošlo k jejich překrývání a přesycování žáků informacemi. Témata z oblasti primární prevence jsou zařazena do hodin občanské výchovy, biologie, českého jazyka, tělesné a výtvarné výchovy.

Hlavní cíle primární prevence:

- poukázat na nebezpečí návykových látek a nástrahy reklamních triků,
- vést žáky k péči o tělesné a duševní zdraví,
- nenechat si ublížit, dát přednost zdraví a životu,
- zaměřit se na systematickou profesní přípravu,
- civilizační choroby: možnosti, jak jim předcházet,
- agresivita a její formy, domácí násilí, šikana: příčiny a prevence,
- osobní bezpečí, dětská krizová centra, Linka bezpečí,
- zdravé sexuální chování, odlišnosti,

- smysluplné využití volného času.

V preventivních programech se ŠMP v letošním roce zaměří především na témata „Prevence závislostí – alkohol, nikotin, marihuana“ „Poruchy příjmu potravy“, „Kyberšikana a bezpečné chování na internetu“.

b) Vyšší stupeň gymnázia

Cílem je do výuky zařadit všechna témata, ale takovým způsobem, aby se nepřekrývala a nedocházelo k přetěžování žáků. Témata z oblasti primární prevence jsou zařazena do hodin základů společenských věd, biologie, českého jazyka, tělesné výchovy, biologického semináře, psychologie.

Hlavní cíle prevence:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu,
- zaměřit se na systematickou profesní přípravu,
- zdravé sexuální chování, odlišnosti,
- smysluplné využití volného času,
- agresivita a její formy,
- šikana – příčiny a prevence,
- vést žáky k předcházení civilizačních chorob,
- budovat zdravé sebevědomí.

V preventivních programech se ŠMP v letošním roce zaměří především na „Poruchy příjmu potravy“ a „Kyberšikana“.

Termíny preventivních programů na obou stupních gymnázia budou objednány do druhé poloviny školního roku dle ročního plánu školy. V září proběhnou adaptační kurzy. Besedy a přednášky budou realizovány podle nabídky během celého školního roku. V červnu proběhne vyhodnocení PPŠ.

Volnočasové aktivity

Škola realizuje řadu jednorázových či pravidelných aktivit cíleně zaměřených na smysluplné využívání volného času. Všichni žáci mají možnost během studia absolvovat:

- 3denní zájezd do Prahy, exkurze do Senátu ČR a návštěva divadel (v tomto školním roce studenti maturitního ročníku v měsíci září a studenti 3. ročníku a septimy během jara 2023)

- lyžařský kurz (sekunda, kvinta, 1. ročník)
- sportovní kurz (septima, třetí ročník)
- prožitkový adaptační kurz,
- školní výlety,
- návštěva Jaderné elektrárny Dukovany
- třídní vánoční besídky
- Školní Maturitní ples (žáci maturitních ročníků)
- kulturní pořady a výstavy – dle aktuální nabídky
- besedy – právníci, kurátoři, poslanci, starostové atd.
- ekologické a zeměpisné akce,
- sportovní turnaje (házená, volejbal, basketbal, floorbal, fotbal, aj.),
- akce pro veřejnost – majáles, školní divadelní představení.

IV. Evaluace PPŠ

Ve škole velmi dobře funguje monitorovací systém rizikového chování žáků.

Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich žáků ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní příchody a další drobná porušování školního řádu).

Je založen na spolupráci školního metodika prevence s výchovnou poradkyní, třídními učiteli, ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy a zákonnými zástupci žáků. Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole.

Školní metodik prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle krizových scénářů doporučených metodickými pokyny MŠMT a úzce spolupracuje s vedením školy. Závažnější případy konzultuje s odborníky.

Na škole se provádějí ankety žáků na různé aktivity a rozhovory se žáky, což slouží jako výborná zpětná vazba při uskutečňování PPŠ.

Na dobré úrovni je spolupráce s odborníky z regionální pedagogicko – psychologické poradny, kteří zajišťují odborná vyšetření jednotlivých žáků, sociometrická vyšetření třídních kolektivů s následnou terapií pro jednotlivce, skupiny i celé třídy.

Před odjezdem na vícedenní akce (adaptační, ekologické, sportovní a lyžařské kurzy, exkurze a zahraniční výměnné pobyty) podepisují žáci prohlášení, v němž se zavazují, že nebudou

porušovat školní řád užíváním návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky).

V. Kontakty

- Pedagogicko-psychologická poradna Brno – venkov, okresní metodik prevence
548 526 802
- Linka bezpečí 116 111
- Rodičovská linka 606 021 021
- Internet Helpline 800 155 555
- Národní linka prevence AIDS 800 144 444
- www.aids-hiv.cz
- www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.ceskaskola.cz (pouze archiv článků)
- www.minimalizacesikany.cz
- www.sananim.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.linkabezpeci.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.addictionsinfo.eu

VI. Postup školy při selhání preventivních opatření v případě OPL, alkoholu:

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek – provést diskretní šetření a pohovor se žákem.
2. Při důvodném podezření – škola okamžitě, pokud je žák nezletilý, kontaktuje zákonné zástupce, zdravotnické zařízení nebo policii ČR, k provedení testu na návykové látky.
3. Při průkazném zjištění návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn návykovou látkou v době vyučování ředitelka nebo pracovník školy, kontaktuje zdravotnické zařízení a policii ČR a současně, pokud je žák nezletilý, uvědomí zákonné zástupce i odbor sociálně právní ochrany dítěte.
4. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy mládeže) nebo zanedbání povinné péče – škola uvědomí odbor sociálně právní ochrany dítěte (pokud je žák nezletilý) a oznámí věc Policii ČR.

VII. Přílohy:

Příloha č. 1: Školní program proti šikaně (text)

Příloha č. 2: Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování (text)

Příloha č. 3: Informace pro rodiče k šikaně (text)

Příloha č. 4: Informace pro rodiče z Národní protidrogové centrály

Příloha č. 1: Školní program proti šikaně

Přehled základní legislativy:

STRATEGIE

- **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018**
- **Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018**
- **Strategie prevence kriminality na léta 2016–2020**

METODICKÉ POKYNY:

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28 od 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012) 13 příloh,**
2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh
2017 – doplněné o 2 přílohy
 - 1) Návykové látky – drogy
 - 2) Rizikové chování v dopravě
 - 3) Poruchy příjmu potravy
 - 4) Alkohol a děti školního věku

- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování
- 7) Kyberšikana
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) Vandalismus
- 11) Záškoláctví
- 12) Krádeže
- 13) Tabák, nikotin, nikotinové sáčky, elektronické cigarety, omamné a psychotropní látky a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují
- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebeпоškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní
- 22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením.

Veškerá preventivní opatření a řešení aktuálních situací týkající se žáků s PAS ve škole jsou zahrnuty v individuálním plánu dětí.

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. V současnosti je také na vzestupu kyberšikana, prováděná nejčastěji pomocí mobilního telefonu, na internetu hlavně prostřednictvím tzv. sociálních sítí.

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování a škola nebo pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřežehnutí trestného činu.

Vzdělávání pedagogů

Základní proškolení a seznámení se se školním programem provede ŠMP Mgr. Lucie Jelínková.

Ve spolupráci s vedením školy zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Program vzdělávání podléhá aktuální situaci a nabídce akreditovaných pracovišť.

K samostudiu jsou doporučeny různé metodické a pomocné materiály:

- Kolář, M.: Bolest šikanování. Praha, Portál, 2001,
- Parry, J., Carrington, G.: Čelíme šikanování. Sborník metod,
- Školní program proti šikanování, MŠMT 25. 2. 2004 www.msmt.cz,
- www.sikana.cz,
- www.linkabezpeci.cz,
- www.minimalizacesikany.cz
- www.e-bezpeci.cz

Materiály jsou průběžně aktualizovány a doplňovány.

Školní preventivní tým

Školní preventivní tým (dále jen ŠPT) je určen k rychlému řešení aktuálních problémů, úzké spolupráci a k prosazování PPŠ a Programu proti šikanování. Členy ŠPT jsou ŘŠ (Ing. Ivana Čermáková), ZŘŠ (PhDr. Mgr. Aleš Ziegler), VP (PhDr. Jana Chocholáčová), ŠMP (Mgr. Lucie Jelínková) a příslušní třídní učitelé. ŠPT lze aktuálně doplnit či přeskupit podle situace.

Společný postup při řešení šikanování

Pracovníci školy postupují podle Krizového scénáře I a Krizového scénáře II, který je součástí tohoto programu (viz přílohy).

Prevence v třídních hodinách.

Třídní učitelé pracují se žáky tak, aby předcházeli možné šikaně, naplňují PPŠ.

Prevence ve výuce.

Vyučující při své práci v hodinách sledují práci třídy a svým přístupem působí preventivně na kolektiv třídy, naplňují PPŠ. Případné podněty předají ŠMP – viz Krizový scénář I.

Ochranný režim

Škola má vypracovaný podrobný školní řád, se kterým vždy na začátku roku seznámí žáky a rodiče. Školní řád je volně přístupný na webových stránkách školy: www.gjbi.cz

Školní poradenské služby

- **ŠMP - Mgr. Lucie Jelínková** (kabinet ŠMP), telefon 511 193 114
Pro žáky i rodiče: dle domluvy
- **Výchovná poradkyně - PhDr. Jana Chocholáčová** (kabinet výchovného poradce), telefon 511 193 123
Pro žáky i rodiče: dle domluvy

Zde jsou také k dispozici případné kontakty na specializovaná pracoviště.

Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi: PPP Brno – venkov, Policie ČR, OSPOD atd.

Spolupráce s rodiči

Zákon 359/1999 Sb. § 7 (právo upozornit rodiče), zákon 561/2004 Sb. § 21 (právo na informovanost), třídní schůzky a konzultace, telefony, emailové adresy učitelů, letáky s informacemi. Po provedeném šetření jsou rodiče informováni (viz krizové plány).

Spolupráce se školami v okolí

Při přestupech žáků spolupracujeme i s ostatními školami. Kontakty na školy jsou k dispozici v kanceláři školy.

Evaluace

Na konci školního roku v rámci hodnocení PPŠ se provede také vyhodnocení společného postupu. Hodnocení provede ŠMP ve spolupráci se ŠPP a třídními učiteli. S výsledky seznámí pedagogickou radu.

Příloha č. 2: Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018
- Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020

METODICKÉ POKYNY:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28 od 1. 11. 2010 (přílohy upravované 1. 1. 2012) 13 příloh, 2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh

- 1) Návykové látky – drogy
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) Alkohol a děti školního věku
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování

- 7) Kyberšikana
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) Vandalismus
- 11) Záškoláctví
- 12) Krádeže
- 13) Tabák, nikotin, nikotinové sáčky, elektronické cigarety a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují

- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní
- 22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením:
 - Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. (Čj.: 21149/2016), (č. j. 22294/2013-1)
 - Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
 - Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
 - Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MŠMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

Vychází se z:

Ze Školského zákona 561/2004 novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.

§ 21 Práva žáků, studentů a zákon. zástupců dětí a nezletilých žáků

- **Odst. (1)** Žáci a studenti mají právo: na vzdělávání, informace o výsledcích atd.
- **Odst. (3)** Na informace podle odstavce (1) mají právo i zákonní zástupci.

§ 22 Povinnosti žáků, studentů, zákon. zástupců dětí a nezletilých žáků.

- **Odst. (1)** Žáci jsou povinni
 - a) řádně docházet do školy a vzdělávat se
 - b) dodržovat školní řád a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a škol. zař. k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
 - c) Plnit pokyny pedagogických pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním a vnitřním řádem

• **Odst. (3)** Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni informovat školu a škol. zařiz. o změně zdravotní způsobilosti, zdravot. obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít závažný průběh na vzdělávání.

§ 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách

- **Odst. (1)** Školy a škol. zař. jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování škol. služeb povinny přihlížet k základním fyziolog. potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociál. patolog. jevů
- **Odst. (2)** Školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků, a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečí a ochrany zdraví.

§ 30 Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

• **Odst. (1)** Ředitel školy vydá školní řád a vnitřní řád, oba upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

§ 31 Výchovná opatření

- **Odst. (1)** ...pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření, podmíněčné vyloučení, vyloučení.
- **Odst. (3)** Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo škol. zařízení. se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Vyhláška 256/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb. – o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

§ 15 Odst. (1) - Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1- velmi dobré,
- b) 2- uspokojivé,
- c) 3- neuspokojivé.

§ 17 Odst. (3) - při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí tříd. učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy (uložení pouze po projednání na pedagog. radě

Novelizace navazujících právních předpisů (Vyhláška č. 72/2005 Sb.) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1. 9. 2016

Anotace – směrem k prevenci:

§ 7(1) ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí zpravidla výchovný poradce a ŠMP, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem....

§ 7(2) ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,

- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Obsah poradenských služeb

§ 2, písm. d) kromě jiných činností se jedná o:

prevenci a řešení vzdělávacích a výchovných obtíží, prevenci různých forem rizikového chování a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

§ 5:

Odst. (1) Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně-pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků.

Odst. (3) Poradna (kromě jiného):

- i) poskytuje metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření,

l) prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

Vyhlášku č. 73/2005 Sb., - nahrazuje vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – s účinností od 1. 9. 2016 - cílem je vytváření rovných podmínek a příležitostí ve vzdělávání....

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Novela zákona 359/1999 Sb., O sociální právní ochraně dětí, provedená zákonem č. 401/2012 Sb.- o provedení některých ustanovení zákona o sociálně – právní ochraně dětí

§ 1 – Sociálně právní ochranou dětí se rozumí zejména

- a) Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- b) Ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c) Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny

§ 6 - Sociálně právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

- 1. zemřeli
- 2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti
- 3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí rodičovské zodpovědnosti

b) Které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do jejich výchovy;

c) Které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo jiné návykové látky, jsou ohroženi závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší 15 let, spáchaly čin, který by byl jinak trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití:

d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických osob odpovědných za výchovu dítěte

e) na kterých byl spáchán trestný čin, ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní život nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

Pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou, anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§ 7 (2) každý je povinen upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti (§6)

§ 8 (1) Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany dítěte a zařízení sociálně právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů (7) přísluší ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy a školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv, tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc.

Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

§ 10 (1) Obecní úřad je povinen

- a) Vyhledávat děti uvedené v §6
- b) Působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti
- c) Projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte
- d) Projednat s dítětem nedostatky v jeho chování
- e) Sledovat, zda na základě kontrolních opatření zamezeno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující.

§ 10 (e) Obecní úřad je povinen

Pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči, se zástupci škol a škol.

zařízení, Policie ČR, státních zástupců, pracovníků ve zdravot. a dalších odborníků.

§10 (4) – státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení, popřípadě další zařízení určená pro děti jsou povinny oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v §6 (1), a to bez zbytečného odkladu po tom, kdy se takové skutečnosti dozví.

§ 57 (1) „zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovat mlčenlivost o osobě, která upozornila OSPOD na skutečnosti (§7) ...“

Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“

Nový občanský zákoník mění postavení dítěte – nyní je nikoliv pouze objektem, ale již subjektem práva. Soud má proto povinnost u dítěte nad 12 let věku zjišťovat jeho názor na projednávanou věc.

Posilují práva rodičů, školy mají povinnost odpovídat na dotazy ohledně dítěte oběma rodičům (platí, pokud nebyli zbaveni rodičovských práv nebo jim tato práva nebyla omezena) a to i tehdy, jsou-li rozvedeni nebo nesezdáni.

Část I. – Obecná část

- Osobnost člověka – ochrana **§81 - §83**
- Podoba a soukromí **§84 - §90**

Část II. – Rodinné právo

§ 865:

- **Odst. (1)** Rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům, leda by jí byl zbaven.
- **Odst. (2)** Rozhodne-li soud o omezení svéprávnosti rodiče, rozhodne zároveň o jeho rodičovské odpovědnosti.

§ 870 *Nevykonává-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost řádně a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou odpovědnost omezí, nebo omezí její výkon, a zároveň stanoví rozsah tohoto omezení*

§ 871 Odst. (1) Zneužívá-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon, anebo svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon závažným způsobem zanedbává, soud jej jeho rodičovské odpovědnosti zbaví.

Odst. (2) Spáchal-li rodič proti svému dítěti úmyslný trestný čin, nebo použil-li rodič své dítě, které není trestně odpovědné, ke spáchání trestného činu, nebo spáchal-li rodič trestný čin jako spolupachatel, návodce, pomocník či organizátor trestného činu spáchaného jeho dítětem soud zvláště posoudí nejsou-li důvody pro zbavení rodiče jeho odpovědnosti.

Péče o dítě a jeho ochrana

§ 880 Odst. (1) Rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

§ 883 Rodiče a dítě si jsou povinni pomoci, podporou a ohledem na svou důstojnost.

§ 884:

- **Odst. (1)** Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.
- **Odst. (2)** Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.

§ 885 Pečuje-li o dítě jen jeden z rodičů, podílí se na péči o dítě a jeho výchově i manžel nebo partner rodiče dítěte, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti. To platí i pro toho, kdo s rodičem dítěte žije, aniž s ním uzavřel manželství nebo registrované partnerství, žije-li s dítětem v rodinné domácnosti.

§ 886:

- **Odst. (1)** Žije-li dítě s rodiči nebo s některým z nich v rodinné domácnosti a je-li o ně řádně pečováno, podílí se i ono na péči o chod domácnosti. Tato povinnost dítěte zaniká zároveň s poskytováním výživy rodičů dítěti.
- **Odst. (2)** Dítě se podílí na péči o chod rodinné domácnosti vlastní prací, popřípadě peněžitými příspěvky, má-li vlastní příjem anebo oběma způsoby.

§ 890 rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.

Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 167/1998 Sb. – o návykových látkách

Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek nahrazuje – Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, platný od 31. 5.2017.

- ve znění úpravy zákonem č. 59/2023 Sb., s účinností dnem 23.3.2023

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

§ 1:

- **Odst. (1)** Zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládež
- **Odst. (2)** Projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji...

§ 10: Druhy opatření:

a) Výchovná opatření:

- dohled probačního úředníka
- Probační program
- Výchovné povinnosti
- Výchovná omezení
- Napomenutí s výstrahou

b) Ochranná opatření:

- ochranné léčení
- zabezpečovací detence
- ochranná výchova

c) Trestní opatření:

- obecně prospěšné práce,
- peněžitě opatření,
- peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- zákaz činnosti,
- vyhoštění,
- domácí vězení,
- zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- odnětí svobody nepodmíněně

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

Trestné činy proti zdraví

- **§146** ublížení na zdraví

Trestné činy proti svobodě

- **§171** Omezování osobní svobody
- **§175** Vydírání
- **§176** Omezování svobody vyznání
- **§177** Útisk

Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

- **§180** Neoprávněné nakládání s osobními údaji
- **§181** Poškození cizích práv
- **§182** Porušení tajemství dopravovaných zpráv
- **§183** Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

- **§184** Pomluva

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

- **§185** Zásilnění
- **§186** Sexuální nátlak
- **§187** Pohlavní zneužívání
- **§191** Šíření pornografie
- **§192** Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií
- **§193** Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Trestné činy proti rodině a dětem

- **§201** ohrožování výchovy dítěte

Odst. (1) Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) Svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) Umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) Umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiné prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
- d) Závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti.

Odst. (2) kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, který ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry.

- **§202** Svádění k pohlavnímu styku.
- **§204** Podání alkoholu dítěti – kdo dítěti ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Trestné činy proti majetku

- **§228** Poškození cizí věci
- **§230** Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací
- **§231** Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat
- **§232** Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti

Trestné činy obecně ohrožující

- **§287** Šíření toxikomanie

Trestné činy narušující soužití lidí

- **§352** Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
- **§353** Nebezpečné vyhrožování
- **§354** Nebezpečné pronásledování – Stalking
- **§355** Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

- **§356** Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod
- **§357** Šíření poplašné zprávy
- **§358** Výtržnictví

Některé další formy trestné součinnosti

- **§367** Nepřekážení trestného činu
- **§368** neoznámení trestného činu

Zákon č. 141/1961 Sb., O trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., O přestupcích – přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti

- **§5** - věk a nepříčetnost
Odst. (1) - za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku
- **§49** Přestupky proti občanskému soužití,
(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až e) pokutu do 20000 Kč.

V případě obtěžování prostřednictvím mobilních telefonů může jít o přestupek dle §119 zákona o elektronických komunikacích – zákon 127/2005 Sb., kdy pachatel vůči oběti uskutečňuje zlomyslné a obtěžující volání.

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) uskutečňuje zlomyslná volání,

(7) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) a f) až m) a za přestupek podle odstavců 2 až 6 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

- **§67** Identifikace zlomyslných nebo obtěžujících volání
- **§93** Zneužití elektronické adresy odesílatele

Zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- **§10** - Při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.
- **§44** - (2) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů
- shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],
- **§44a** (3) Za přestupek podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

Příloha č. 3: Informace pro rodiče k šikaně

Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou informováni, by měl být následující:

1. Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele, popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.
2. Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
3. V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.
4. Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy, nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost podaná písemně, osobně nebo v

elektronické podobě se přijímá na adrese ČŠI. Stížnost je možné adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI, stížnost je možno podat i na ústředí tzn. na adresu: Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5, resp. elektronicky na adresu posta@csicr.cz.

Rady pro rodiče – na základě čeho poznám, že mi šikanují dítě:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
 - Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
 - Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
 - Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
 - Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
 - Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
 - Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
 - Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
 - Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
 - Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
 - Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Příloha č. 4: Informace pro rodiče z Národní protidrogové centrály

Národní protidrogová centrála

Služba kriminální policie a vyšetřování PČR

Příznaky užívání návykových látek:

1. absence – neomluvené hodiny ve škole či absence v zaměstnání,
2. drogová kultura – ztotožnění se s drogovou kulturou,
3. drogy a pomůcky – nálezy drog nebo pomůcek k jejich užívání (injekční jehly, stříkačky, speciální dýmky, spousta léků apod.),
4. chování – výrazné změny v chování, agresivita, podrážděnost, nervozita,
5. odchody a útěky z domova – tendence odcházet z domova na delší dobu bez vysvětlení,
6. prospěch – náhlé zhoršení prospěchu a chování ve škole nebo problémy na pracovišti,
7. zájmy – změna původních zájmů,
8. zevnějšek – zhoršení vzhledu a péče o zevnějšek.

Co dělat, když má dítě problém s drogami nebo alkoholem:

1. volat lékaře – neváhejte volat lékaře, jestliže je dítě pod vlivem drog a hrozí otrava, lékaře volejte i tehdy, jestliže účinek drog odzněl, ale přetrvávají duševní problémy nebo halucinace,
2. dlouhodobá výchovná strategie – nespolehejte na zázračná okamžitá řešení,
3. naslouchejte dítěti – vyslechnout dítě ještě neznamena přistupovat na jeho stanovisko,
4. důsledky – jestliže není dítě samo ochotno ke změně, mělo by nést důsledky.

Čemu se vyhnout:

1. nepopírejte a neskrývejte problém,
2. nezanedbávejte sourozence ani bezpečnost dalších lidí ve společné domácnosti,
3. nefinancujte zneužívání drog a neusnadňujte mu to,
4. nedejte se vydírat,
5. nevěřte tvrzení, že má dítě drogy pod kontrolou,
6. nevyhrožujte něčím, co nechcete, nebo nemůžete splnit,
7. do nekonečna neustupujte.

2. Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti

Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z pedagogicko-psychologického i sociálně pedagogického hlediska závažným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci se studentem i jeho rodinou. Často bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti studentů, jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Při řešení školních neúspěchů je nutná úzká spolupráce pedagogických pracovníků, zákonných zástupců, studentů samotných a často i dalších odborníků.

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 606/2020 Sb. S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci Školního poradenského pracoviště zejména výchovná poradkyně a školní psycholožka. VP ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními vyučujícími také zabezpečuje a koordinuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytování doporučených podpůrných opatření.

Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, zejména osobností studenta, jeho zdravotním stavem, rodinným a mimoškolním prostředím atd.:

- osobnost studenta – poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, nízká sebedůvěra aj.,
- poruchy chování,
- PAS,
- zdravotní problémy studenta – dlouhodobá absence, psychické, psychologické a biologické problémy (nízká motivace, snížený zájem o výuku, pasivita, nedostatek pracovních návyků, smyslové a řečové vady aj.),
- nepodnětné rodinné prostředí, složitá rodinná situace,
- student s OMJ,

- nedostatečná motivace k učení aj.

Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

V této oblasti jde zejména o zvyšování motivace ke studiu a sebedůvěry studenta, důležitá je i soustavná pedagogická diagnostika všemi pedagogy.

Je třeba:

- na studenta klást přiměřené nároky,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat studentovi vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu studenta,
- podávat studentovi častou zpětnou vazbu, radovat se z jeho úspěchů,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- podporovat samostatné a nezávislé myšlení studenta,
- rozvíjet kvalitní sebehodnocení studenta,
- seznamovat studenta s vhodnými styly učení,
- rozvíjet u studentů pocit empatie aj.

Řešení školní neúspěšnosti – péče o studenty s neprospěchem

Základní podmínkou prevence školní neúspěšnosti je pozitivní klima školy, třídy, důvěra studentů a rodičů k vyučujícím i aktivní přístup a zájem učitelů o studenty.

Na studentovu neúspěšnost upozorní vyučující jednotlivých předmětů třídního učitele. TU kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání a ev. přítomnost poradenských pracovníků školy (výchovná poradkyně, školní psycholožka, školní metodička prevence). Zde je nutná správná diagnostika příčin – analýza studentových možností, učebního stylu, vzdělávacích potřeb, motivace aj.). Na základě diagnostiky a zjištěných potřeb studenta volí poradci možná opatření (zvýšená motivace k učení, podpůrné prostředky – přehledy, slovníky, tabulky, podpůrné aktivity – oznamování termínů zkoušení, slovní hodnocení, individuální konzultace, doučování, pedagogická intervence, spolupráce s PPP a SPC, vytvoření PLPP, IVP aj.).

Třídní učitelé vyhodnotí vždy ve čtvrtletí a pololetí prospěch žáků ve třídě, určí dle stanovených kritérií (viz Školní řád GJB Ivančice) prospěchově slabé žáky a jejich seznam předají výchovné poradkyni. U nově podchycených žáků je zjišťována příčina zhoršení prospěchu (např. dlouhodobá absence, porucha učení, nezáměr o plnění základních školních povinností, nechť žáka ke školní práci apod.) a v případě potřeby je vypracován Plán podpůrných potřeb 1. stupně. Za prospěchově slabého žáka je považován student, který je hodnocen v 1. a 3. čtvrtletí stupněm nedostatečně alespoň v jednom předmětu nebo je hodnocen stupněm dostatečně ve 4 a více předmětech.

Pravidelně je v rámci spolupráce všech zainteresovaných osob (TU, VP, ŠP, ostatní učitelé) vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností. Všichni vyučující jsou se situací seznámeni na pedagogické radě.

V případě zhoršení školního prospěchu žáka jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Třídní učitel, popř. výchovná poradkyně v tomto případě projedná na následující třídní schůzce se zákonnými zástupci prospěchově slabého žáka jeho

studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě nepřítomnosti zákonných zástupců žáka na třídních schůzkách je třídní učitel vyzve k projednání ve škole. Třídní učitel napíše zápis z jednání se zákonnými zástupci prospěchově slabého žáka. Tento zápis výchovná poradkyně v originálu zakládá do dokumentace žáka, kopii obdrží jeho zákonní zástupci.

Výchovná poradkyně individuálně konzultuje studijní výsledky a jejich příčiny také se studentem, třídním učitelem a vyučujícími daných předmětů. Poznatky z těchto konzultací mohou být též zahrnuty do Plánu podpůrných potřeb 1. stupně. V případě potřeby či zájmu nabízí výchovná poradkyně či školní psycholožka prospěchově slabým žákům a jejich zákonným zástupcům pohovory (koučink, mentorink), případně zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SPC.

Výchovná poradkyně se podílí i na koordinaci spolupráce mezi žákem a vyučujícím. V rámci konzultačních hodin, po domluvě i mimo ně, umožní vyučující studentům individuální nebo skupinové konzultace (popř. doučování) a doložitelně si vedou evidenci žáků a formy práce s nimi.

Výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, tvorba IVP

Žáci, kterým je umožněno vzdělávání podle PLPP, Doporučení ŠPZ, případně také podle IVP ve všech předmětech, nebo v jednotlivém předmětu, konzultují průběh svého vzdělávání s vyučujícím příslušného předmětu, vyučujícími příslušných předmětů, třídním učitelem a výchovnou poradkyní. Postup při vypracovávání IVP je následující:

- Výchovná poradkyně zpracuje na základě Doporučení ŠPZ nebo SPC ve spolupráci s vyučujícími daného žáka, zákonnými zástupci i žákem samotným IVP jako centrální dokument a seznámí je s tímto dokumentem. IVP vzniká jako dohoda mezi školou, rodinou a žákem a všichni účastníci dohody musejí plnit úkoly stanovené v IVP.
- Každý vyučující zpracuje IVP žáka do svého předmětu (obsah učiva, termíny zkoušení, způsob komunikace atd.), a toto začlenění konzultuje s žákem, případně s jeho zákonným zástupcem.
- Originál IVP zakládá výchovná poradkyně do dokumentace žáka.
- Kopii IVP předá TU zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka s potvrzením o převzetí.

Zákonní zástupci jsou informováni třídními učiteli každoročně několikrát o tom, že klasifikaci svých dětí mají sledovat v aplikaci Škola OnLine (zákonní zástupci mají přístupová hesla) a v případě nejasností a problémů mohou e-mailem, telefonicky nebo osobně kontaktovat učitele, TU, VP, ŠMP, KP nebo člena vedení školy. Ve škole jsou organizovány konzultační hodiny, doučování a třídnické hodiny pro žáky, třídní schůzky pro rodiče.

Řešení problémů spojených se školní docházkou

Zvýšená absence bývá často jednou z příčin školního neprospěchu. Omlouvání absence řeší školní řád (viz Školní řád GJB Ivančice, zákonní zástupci i žáci se s ním seznamují vždy na začátku školního roku). V rámci prevence je třeba sledovat zvýšenou omluvenou absenci, za kterou může být „skryté záškoláctví“, zejména pokud se jedná o opakované krátkodobé absence žáka ve škole.

Třídní učitelé sledují absenci ve svých třídách, evidují ji a předkládají zápis o vyšší absenci žáka a její zdůvodnění na čtvrtletních a pololetních pedagogických radách.

Výchovná poradkyně zvýšenou absenci sleduje a vyhodnocuje, ve kterých případech je třeba projednat zvýšenou absenci společně s třídním učitelem a zákonným zástupcem žáka. Každý pohovor o zvýšené absenci je třeba brát jako preventivní s cílem předejít problémům ve vzdělávání žáka, připomenout zákonným zástupcům pravidla omlouvání absence podle školního řádu a upozornit na způsob včasného doplňování zameškaného učiva.

Třídní učitel sleduje neomluvenou absenci žáka, oznamuje ji výchovné poradkyni, a ta ji eviduje, v souladu s metodickým pokynem MŠMT ji projednává společně s třídním učitelem žáka, se žákem a jeho zákonnými zástupci (absence do deseti hodin), při opakované neomluvené absenci nebo v případech, kdy neomluvená absence přesáhne deset hodin, se výchovná poradkyně účastní výchovné komise svolané ředitelkou školy. Z jednání je vždy pořízen zápis, ve kterém je uvedeno opatření, jež by mělo vést k eliminaci neomluvené absence, dále kázeňský postih za neomluvenou absenci žáka podle školního řádu, jehož udělení navrhuje třídní učitel.

Použité zkratky

IVP individuální vzdělávací plán

KP kariérový poradce

ŠMP školní metodička prevence

PPP pedagogicko-psychologická poradna

SPC speciální poradenské centrum

ŠPP školní poradenské pracoviště

ŠP školní psycholožka

TU třídní učitel

VP výchovná poradkyně

Č.j.	GJB/264/2022
Směrnici prevence a řešení školní neúspěšnosti pro školní rok 2022-2023 vypracovaly	Ing. Ivana Čermáková, ředitelka školy, a PhDr. Jana Chocholáčová, výchovná poradkyně
Schválila	Ing. Ivana Čermáková
Směrnice vyhlášena dne	1. 9. 2022
Směrnice nabývá platnosti dne	1. 9. 2022
Směrnice nabývá účinnosti dne	1. 9. 2022

